

A photograph of a winter landscape. A path covered in snow and dark tire tracks leads from the foreground into a line of bare trees. The trees are mostly deciduous and without leaves. To the right of the path, there is a field of tall, dry grasses and some bare shrubs. In the background, a flat landscape with some distant buildings is visible under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is quiet and cold.

BEWONERSONDERZOEK NATIONAAL PARK DRENTSCHE AA

Titel

Bewonersonderzoek Nationaal Park Drentsche Aa

Datum

10 april 2024

Opdrachtgever

Nationaal Park Drentsche Aa

Trendbureau Drenthe,
onderdeel van CMO STAMM
Weiersstraat 1e
9401 ET ASSEN
www.trendbureaudrenthe.nl

Auteurs

S. Barends
J. Thomassen
M. Sijtstra

Over Trendbureau Drenthe

Het Trendbureau Drenthe volgt trends en ontwikkelingen in het sociale domein. Met als doel het ondersteunen van het beleid en de praktijk bij de Drentse gemeenten, provincie en maatschappelijke organisaties. Samen met hen werken wij aan een krachtige samenleving. Een samenleving waarin iedereen mee doet.

Zo blijf je op de hoogte

Via de website van Trendbureau Drenthe kun je je gratis aanmelden voor de maandelijks digitale nieuwsbrief van Trendbureau Drenthe. Zo ben je altijd op de hoogte van het verschijnen van nieuwe publicaties of interessante feiten en cijfers.

© Copyright 2024, CMO STAMM

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van CMO STAMM.

Voor zover het maken van kopieën is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912^j het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1995, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze opgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot CMO STAMM.

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Achtergrond	4
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen.....	4
1.3 Opzet van het onderzoek.....	5
1.4 Steekproef.....	5
1.5 Leeswijzer en dankwoord	6
2. Gebruik van het Drentsche Aa-gebied.....	7
2.1 Erop uitgaan in het Nationaal Park Drentsche Aa	7
2.2 Ervaren drukte in het Drentsche Aa-gebied	8
2.3 Activiteiten in het Drentsche Aa-gebied.....	9
2.4 Streekproducten uit het Drentsche Aa-gebied.....	11
3. Mening over het Drentsche Aa-gebied.....	12
3.1 Aantrekkelijkheid gebied	12
3.2 Betrokkenheid bewoners bij het gebied.....	13
3.3 Verbeterpunten en goede punten in het gebied.....	15
4. Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa	17
4.1 Ontvangen informatie.....	17
4.2 Kwaliteit en duidelijkheid communicatie	17
4.3 Voorkeuren communicatie	18
5. Reacties van bewoners op het Nationaal Park Drentsche Aa	20
6. Belangrijkste resultaten samengevat	21
6.1 Gebruik van het Drentsche Aa-gebied.....	21
6.2 Mening over het Drentsche Aa-gebied.....	21
6.3 Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa	21
Bijlagen	22
Bijlage I – vragenlijst	22
Bijlage II – uitnodigingsbrief	35

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

In opdracht van het Nationaal Park Drentsche Aa heeft Trendbureau Drenthe in de maanden februari en maart van 2024 een bewonersonderzoek naar het Nationaal Park Drentsche Aa (NPDA) uitgevoerd. De vragenlijst is geïnspireerd op het bewonersonderzoek dat in 2010 in hetzelfde gebied werd uitgevoerd door Kien Onderzoek. De opzet en methoden van het huidige bewonersonderzoek zijn aangepast om te voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In dit rapport gebruiken we de termen "Nationaal Park Drentsche Aa" en het "Drentsche Aa-gebied" om naar het gebied te verwijzen in Figuur 1.

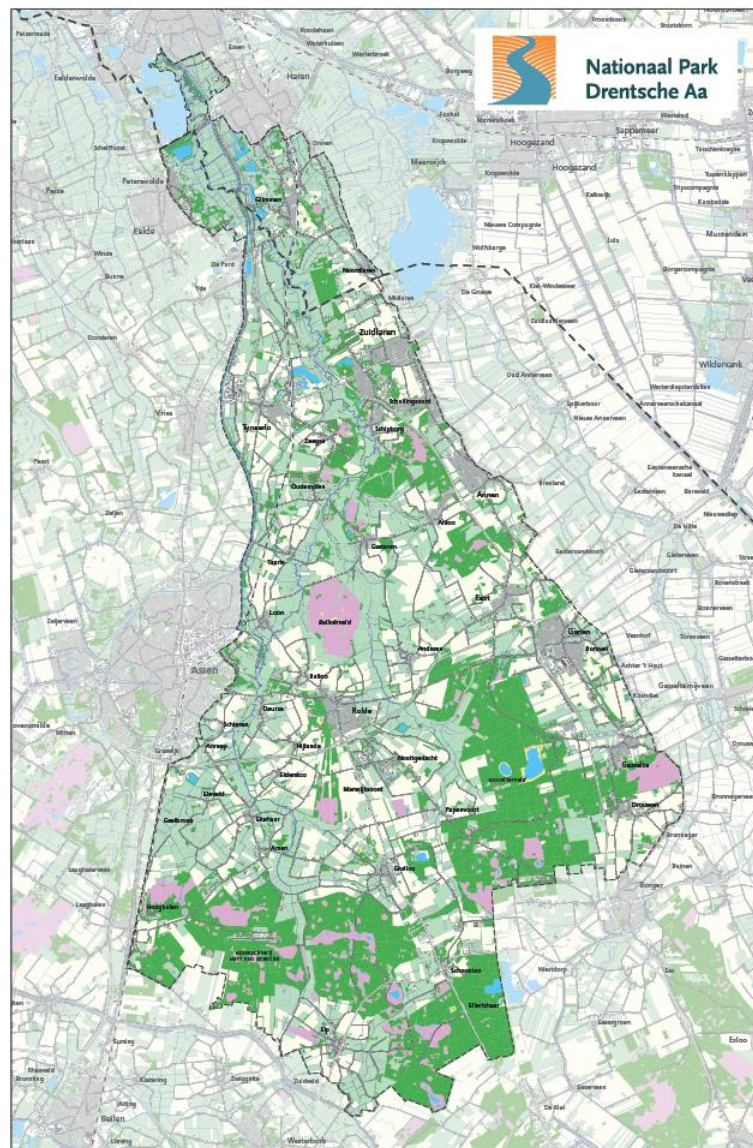
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Doel van het bewonersonderzoek is inzicht geven in de opinie, perceptie, actie(bereidheid) en behoeften van bewoners met betrekking tot het Nationaal Park Drentsche Aa. De onderzoeksvragen zijn in overleg met de provincie Drenthe vastgesteld. De vragen van het bewonersonderzoek in 2010 dienden als vertrekpunt. De hoofdvraag van het onderzoek is als volgt:

Hoe denken bewoners die in of nabij het Nationaal Park Drentsche Aa wonen over het Drentsche Aa-gebied?

De hoofdvraag wordt beantwoord aan de hand van enkele deelvragen:

1. Hoe vaak en waarvoor gebruiken bewoners het Drentsche Aa-gebied?
2. Wat is de mening van bewoners over het Drentsche Aa-gebied?
3. Wat is de mening van bewoners over de communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa?

Figuur 1. Het Nationaal Park Drentsche Aa

1.3 Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is gebaseerd op een digitale vragenlijst die op basis van een steekproef is uitgezet onder een deel van de bewoners van het Drentsche Aa-gebied. De onderzoeksvragen en de vragenlijst zijn gebaseerd op een documentstudie en daarna in samenwerking en overleg met de opdrachtgever vastgesteld. In de documentstudie zijn relevante documenten over het Nationaal Park Drentsche Aa bestudeerd, waaronder het rapport van het bewonersonderzoek van Kien in 2010, het Beheer-, Inrichtings-, en Ontwikkelingsplan Nationaal Park Drentsche Aa (BIO-plan), meerdere edities van de Doorstroom en Op Stap krant, aan het park gerelateerde websites, het bezoekmanagementplan, de landschapsvisie 2.0, landschapsbiografie, merkgids Drentsche Aa en monitoringsrapportages.

Vervolgens is de vragenlijst en de uitnodigingsbrief verder uitgewerkt in samenwerking en overleg met de provincie Drenthe. Hierbij is input verwerkt van leden van het Programmteam Drentsche Aa en de Werkgroep Educatie, Communicatie en Recreatie (ECT). Om deelname aan het onderzoek voor bewoners zo gemakkelijk mogelijk te maken is de vragenlijst zo kort en overzichtelijk mogelijk gehouden, met zo min mogelijk verwijzingen en routing-vragen. Om bewoners de gelegenheid te geven voor context en verdieping in hun antwoorden is naast gesloten vragen aan het einde van de vragenlijst ruimte gegeven voor open antwoorden. Daarnaast is de tekst in de vragenlijst en uitnodigingsbrief in B1-taalniveau geschreven. Als bedankje voor deelname zijn tien exemplaren van de Blauwe Dreum (jubileum boek NPDA) verloot onder de respondenten.

De vragenlijst en uitnodigingsbrief zijn opgenomen in de bijlagen van dit rapport.

1.4 Steekproef

Voor de steekproef onder de bewoners van het Drentsche Aa-gebied is gebruik gemaakt van een adressenbestand van de provincie Drenthe voor het verzenden van het Doorstroom magazine. Dit magazine wordt twee keer per jaar verstuurd om bewoners te informeren over het Nationaal Park Drentsche Aa. Het

adressenbestand omvat vrijwel alle adressen in het gebied (ongeveer 16.000). Er staan geen persoonsgegevens in het adressenbestand.

De steekproef bestaat uit 5.000 adressen en is gestratificeerd op postcode-4 niveau. Dit betekent dat op postcode-4 niveau willekeurige adressen zijn geselecteerd, in verhouding tot de hoeveelheid adressen per postcode-4 gebied. Op deze manier is er gezorgd voor een zo goed mogelijke verspreiding van de vragenlijst over het Drentsche Aa-gebied.

Op de uitnodigingsbrief is een link en een QR-code geplaatst waarmee de digitale vragenlijst kon worden bezocht. Deze kon vervolgens alleen worden geopend met een unieke deelnamecode (ook vermeld op de uitnodigingsbrief). De deelnamecode kan slechts één keer gebruikt worden. Hiermee is voorkomen dat respondenten de vragenlijst naar elkaar konden doorsturen of steeds opnieuw konden invullen.

Respons

764 bewoners hebben de digitale vragenlijst (gedeeltelijk) ingevuld. Dit komt neer op een responsgraad van 15%. Niet alle respondenten hebben alle vragen ingevuld, waardoor het aantal reacties verschilt per vraag. Een beperkt aantal bewoners heeft per mail of telefoon contact gezocht en technische hulp gekregen bij het invullen van de vragenlijst. In totaal is één vragenlijst telefonisch afgenomen.

Van de respondenten die persoonlijke kenmerken hebben ingevuld is 61% man en 39% vrouw. De vragenlijst is met name door 65 t/m 74-jarigen (35%) en 50 t/m 64-jarigen (33%) ingevuld, maar ook jongeren (18 t/m 24-jarigen: 4%), mensen van middelbare leeftijd (35 t/m 49-jarigen: 13%) en van hogere leeftijd (75+: 14%) hebben aan het onderzoek deelgenomen. Deze leeftijdsverdeling laat zien dat ouderen zijn oververtegenwoordigd en jongeren zijn ondervertegenwoordigd in dit onderzoek t.o.v. de werkelijke verdeling in het gebied. Dit verschil is gebruikelijk in vragenlijstonderzoek. Er is sprake van een goede verspreiding van de respons op de vragenlijst over het Drentsche Aa-gebied.

Weging

Er is weging toegepast op de data op basis van leeftijdscategorie, geslacht en postcode-4 gebieden. Hierbij is voor de postcode-4 gebieden de aanname gemaakt dat de delen van de postcode-4 gebieden die binnen en buiten het Drentsche Aa-gebied vallen uniform zijn verdeeld. De weging betekent dat de verhoudingen naar leeftijd, geslacht en postcode-4 gebied zijn gelijk getrokken met de verhoudingen die vanuit CBS bekend zijn. Hierdoor zijn de resultaten representatief voor het Drentsche Aa-gebied als geheel.

Vergelijking bewonersonderzoek 2010

In dit rapport zijn de resultaten van het bewonersonderzoek in 2010 door Kien niet opgenomen. Reden hiervoor is de beperkte vergelijkbaarheid met dit onderzoek als gevolg van: een andere onderzoeksopzet (o.a. telefonisch versus online deelname); verschillende formulering van vragen; en het ontbreken van informatie over de leeftijd en geografische locatie (op postcode 4 niveau) van de deelnemers.

1.5 Leeswijzer en dankwoord

In dit rapport leest u hoe bewoners van het Drentsche Aa-gebied denken over het gebied. Het tweede hoofdstuk beschrijft hoe bewoners het Drentsche Aa gebied gebruiken. Het derde hoofdstuk gaat in op de mening van bewoners over het gebied. Het vierde hoofdstuk behandelt de mening van bewoners over de communicatie over het park. Het vijfde hoofdstuk gaat over opmerkingen en (project)ideeën van bewoners op basis van antwoorden op de open vragen aan het einde van de vragenlijst. Het zesde en laatste hoofdstuk beschrijft de belangrijkste bevindingen van het onderzoek.

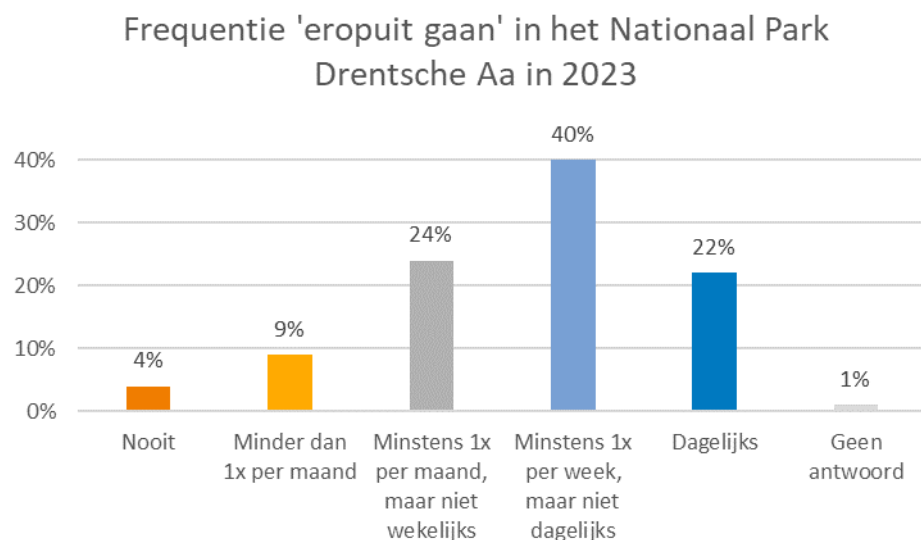
Trendbureau Drenthe wil alle respondenten bedanken voor het delen van hun ervaringen en hun deelname aan het bewonersonderzoek. De leden van het programmateam en de werkgroep bedanken wij voor hun input voor dit onderzoek.

2. Gebruik van het Drentsche Aa-gebied

2.1 Erop uitgaan in het Nationaal Park Drentsche Aa

In 2023 gingen bewoners in verschillende mate eropuit in het Nationaal Park Drentsche Aa (zie: *Figuur 2*). Eén op de vijf bewoners is er dagelijks op uitgegaan (22%). De grootste groep is minstens één keer per week erop uitgegaan, maar niet dagelijks (40%). Verder is bijna één op de vier bewoners er minstens één keer per maand, maar niet wekelijks op uitgegaan (24%); en ongeveer één op de tien bewoners minder dan één keer per maand (9%). Een klein deel geeft aan nooit eropuit te zijn gegaan in het Nationaal Park Drentsche Aa in 2023 (4%).

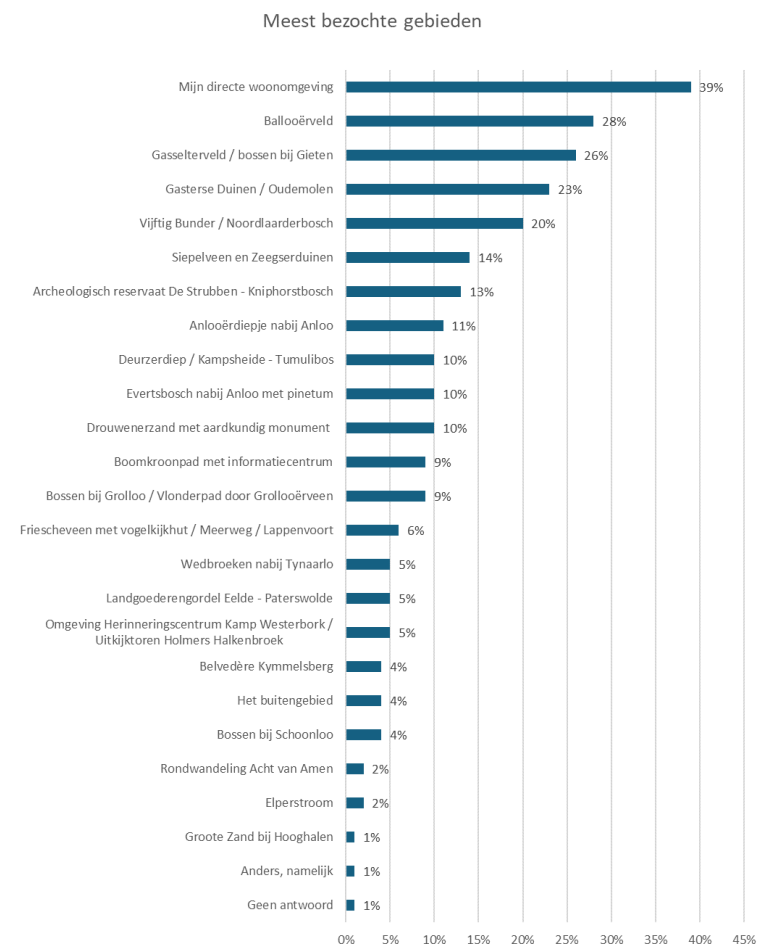

Figuur 2. Hoe vaak bent u in 2023 eropuit gegaan in het Nationaal Park Drentsche Aa? (n=764).

De bewoners die er in 2023 op uit zijn gegaan in het Nationaal Park Drentsche Aa bezochten het vaakst de directe woonomgeving¹ (39%); de gebieden Ballooërveld (28%); het Gasselternveld/bossen bij Gieten (26%); de Gasterse Duinen/Oudemolen (23%) en Vijftig Bunder/Noordlaarderbosch (20%) (zie figuur 3). Andere gebieden

¹ De directe woonomgeving kan overlappen met de andere gebieden.

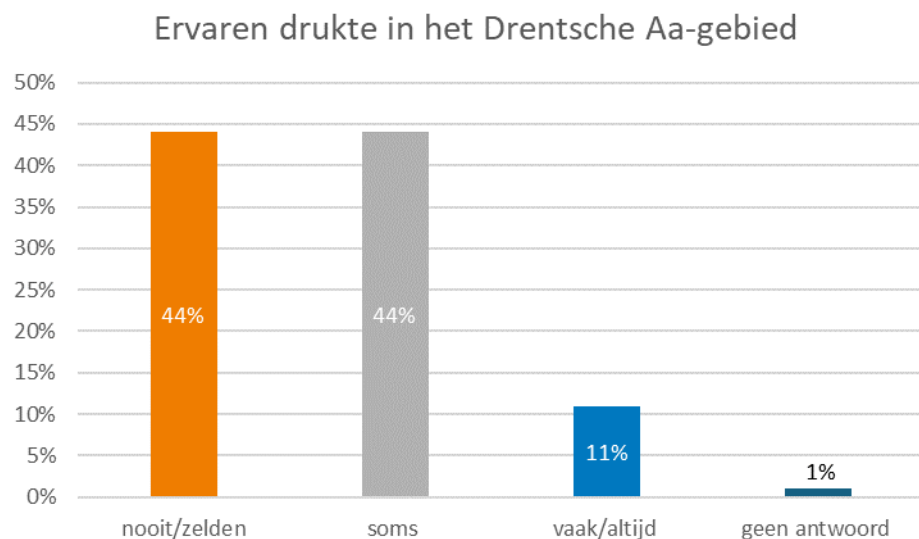
die bewoners veel bezochten in 2023 zijn Siepelveen en Zeegserduinen ; het Archeologisch reservaat De Strubben – Kniphorstbosch; en Anlooërdiepje nabij Anloo. Bij de categorie 'anders, namelijk' antwoorden bewoners onder andere met de Appelbergen, het Kniphorstbos en een aantal dorpen in het gebied.

Figuur 3. In welke gebieden van het Drentsche Aa-gebied bent u in 2023 het meest eropuit gegaan? (n=729) Respondenten konden maximaal drie antwoorden geven.

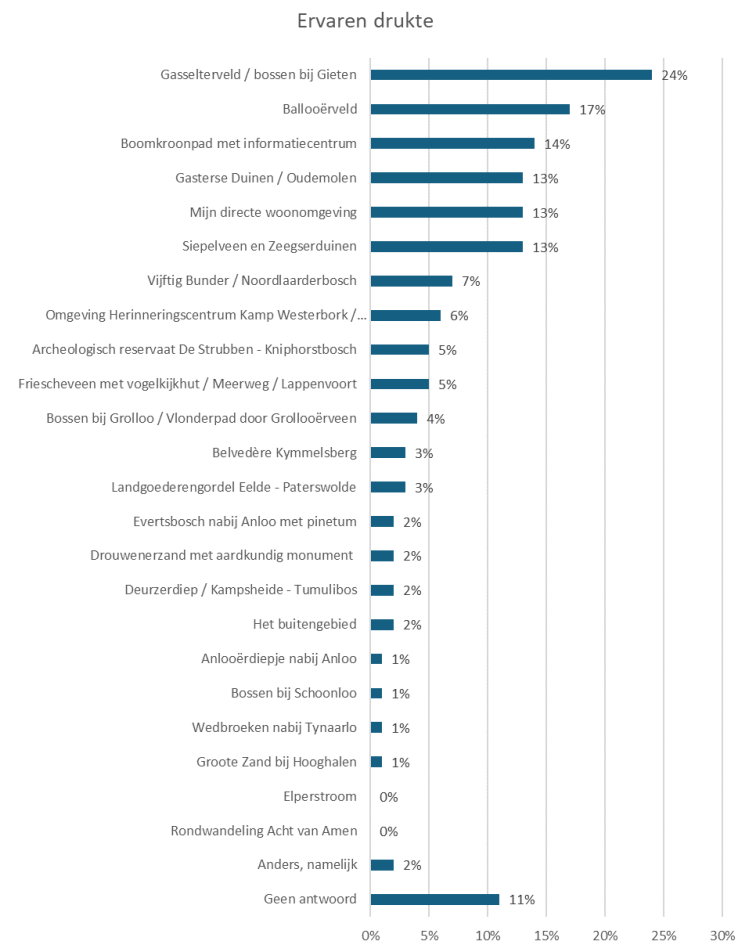
2.2 Ervaren drukte in het Drentsche Aa-gebied

Het overgrote deel van de bewoners geeft aan nooit/zelden (44%) of soms (44%) drukte te hebben ervaren in het Drentsche Aa-gebied in 2023 (zie: *Figuur 4*). 11% van de bewoners geeft aan vaak of altijd drukte te hebben ervaren in het gebied.

Figuur 4. Hoe vaak heeft u in 2023 drukte ervaren in het Drentsche Aa-gebied? (n=728).

De drukte is door bewoners in 2023 vooral ervaren bij Gasselternveld/bossen bij Gieten (24%); het Ballooërveld (17%); Boomkroonpad met informatiecentrum (14%); Gasterse Duinen/Oudemolen (13%) en Siepelveen en Zeegserduinen (13%) (zie: *Figuur 5*). Dit komt overeen met de gebieden waar bewoners in 2023 ook het meeste eropuit zijn gegaan (vorige vraag).

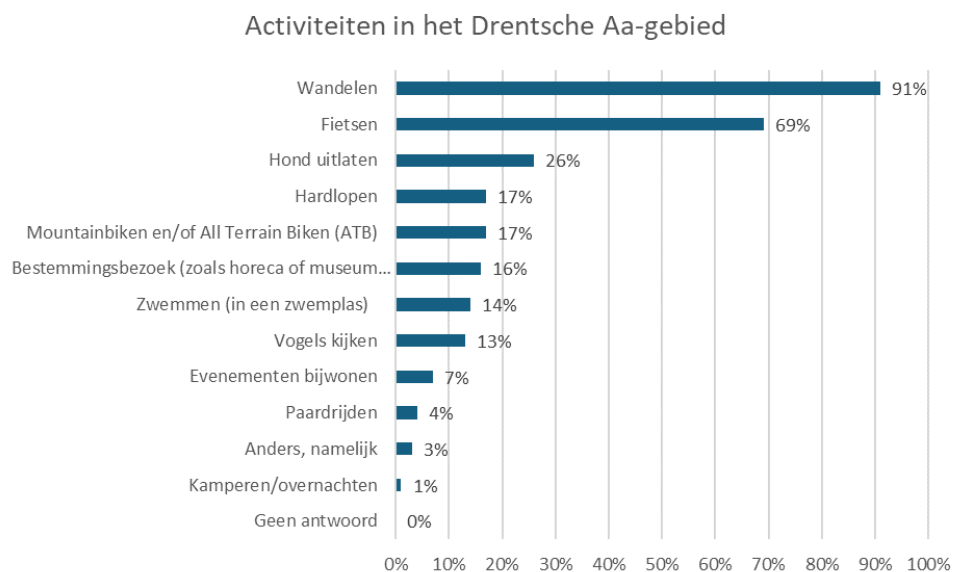

Figuur 5. In welke gebieden van het Drentsche Aa-gebied heeft u in 2023 de meeste drukte ervaren? (n=642). Respondenten konden maximaal drie antwoorden geven.

2.3 Activiteiten in het Drentsche Aa-gebied

Als het aankomt op activiteiten die in 2023 door bewoners zijn ondernomen binnen het Drentsche Aa-gebied wordt wandelen het vaakst genoemd, door negen op de tien (91%) bewoners (zie: *Figuur 6*). Ook fietsen blijkt een populaire activiteit, bijna zeven op de tien (69%) heeft deze activiteit ondernomen in het gebied. Andere activiteiten, die door een kleiner deel van de bewoners worden genoemd, zijn de hond uitlaten (26%), hardlopen (17%), mountainbiken en/of All Terrain Biken (17%) en bestemmingsbezoek (horeca of museumbezoek (16%). Andere bezoeken aan het gebied betreffen onder andere zwemmen, evenementen, kamperen/overnachten en paardrijden. Bij de categorie anders, namelijk antwoorden bewoners woon-werkverkeer, sport (roeien, zeilen), het bekijken of inventariseren van planten en dieren en fotografie.

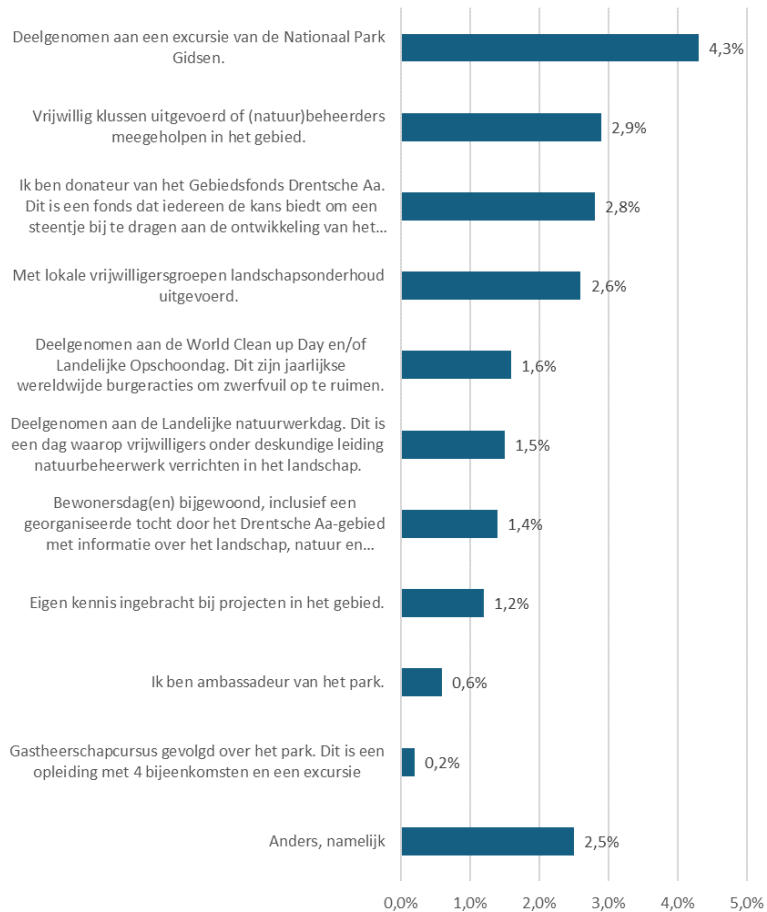
*Figuur 6. Welke activiteiten heeft u in 2023 ondernomen in het Drentsche Aa-gebied? (n=729)
Respondenten konden meerdere antwoorden geven*

In het Drentsche Aa-gebied worden jaarlijks activiteiten georganiseerd. Ongeveer zeven op de tien bewoners (71%) geeft aan in 2023 niet mee te hebben gedaan aan

één van deze georganiseerde activiteiten in het gebied. In 2023 is onder de genoemde georganiseerde activiteiten het meest deelgenomen aan een excursie van de Nationaal Park Gidsen (4,3%) (zie: *Figuur 7 op de volgende pagina*). Verder geeft een beperkt deel van de bewoners aan in 2023 vrijwillige klussen te hebben uitgevoerd of beheerders te hebben meegeholpen in het gebied (2,9%), donateur van het Gebiedsfonds Drentsche Aa te zijn (2,8%), met lokale vrijwilligersgroepen landschapsonderhoud uit te hebben gevoerd (2,6%) en deelgenomen te hebben aan de World Clean up Day en/of Landelijke Opschoondag (1,6%) en de Landelijke Natuurwerkdag (1,5%). Bij de categorie 'anders, namelijk' noemen bewoners sport-, cultuur- of muziekevenementen, zoals het Festival der Aa, overige georganiseerde bijeenkomsten, en georganiseerde activiteiten die vogels betreffen zoals vogeltellingen en vogelbescherming.

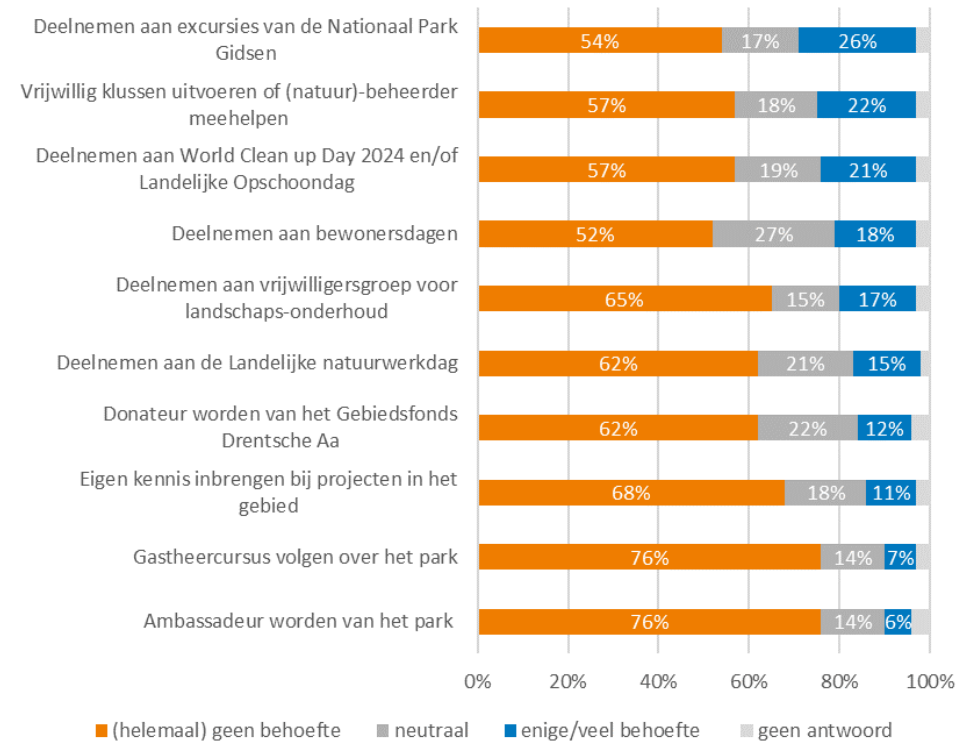
Aan bewoners is gevraagd in welke mate ze behoefte hebben om in 2024 bij te dragen aan activiteiten in het Drentsche Aa gebied (zie: *Figuur 8 op de volgende pagina*). Bewoners hebben in 2024 met name enige/veel behoefte aan deelname aan excursies van de Nationaal Park Gidsen (26%), vrijwillig klussen uitvoeren of (natuur)beheerder meehelpen (22%) en deelnemen aan World Clean up Day en/of Landelijke Opschoondag (21%).

Deelname georganiseerde activiteiten

Figuur 7. Welke georganiseerde activiteiten heeft u in 2023 ondernomen in het Nationaal Park Drentsche Aa? (n=726) Respondenten konden meerdere antwoorden geven. In deze grafiek is de antwoordoptie "Ik heb geen georganiseerde activiteiten ondernomen in 2023" niet opgenomen

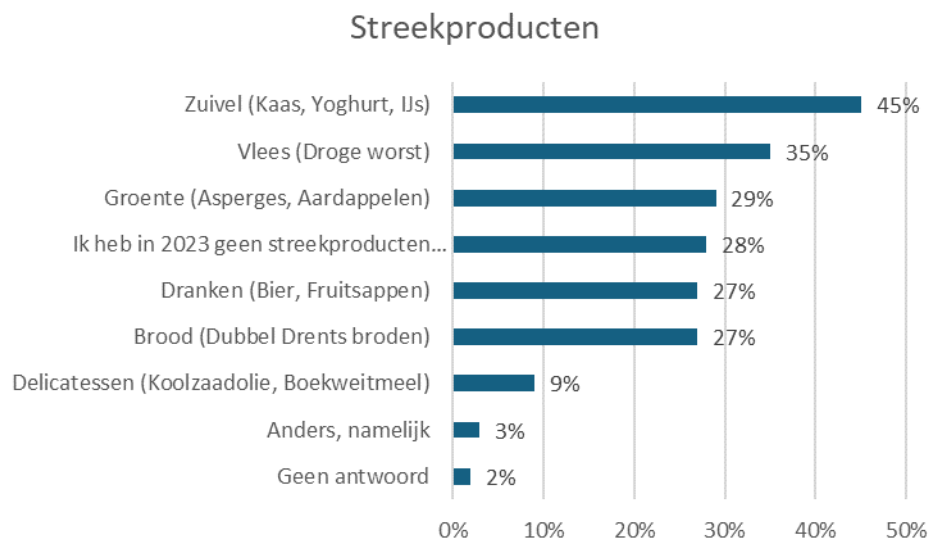
Behoefte bijdragen aan Drentsche Aa-gebied via activiteiten

Figuur 8. Antwoorden op stellingen met betrekking tot de behoefte om in 2024 bij te dragen aan activiteiten in het Drentsche Aa-gebied, uitgesplitst naar verschillende soorten activiteiten (n=727)

2.4 Streekproducten uit het Drentsche Aa-gebied

In het Drentsche Aa-gebied worden streekproducten geproduceerd en verkocht. De weg tussen voedsel en consument is daarmee zo kort mogelijk. Boeren, ondernemers en de horecasector zijn hierdoor aan elkaar verbonden. Door bewoners is vooral zuivel (45%), vlees (35%), groente (29%), dranken (27%) en brood (27%) gekocht (figuur 9). Bewoners konden aangeven of ze ook andere streekproducten hebben gekocht en noemden bijvoorbeeld ook nog: honing, fruit, eieren en meel. Een minderheid (28%) van de bewoners geeft aan in 2023 geen streekproducten te hebben gekocht.

*Figuur 9. Welke streekproducten uit het Drentsche Aa-gebied heeft u in 2023 gekocht? (n=726)
Respondenten konden meerdere antwoorden geven*

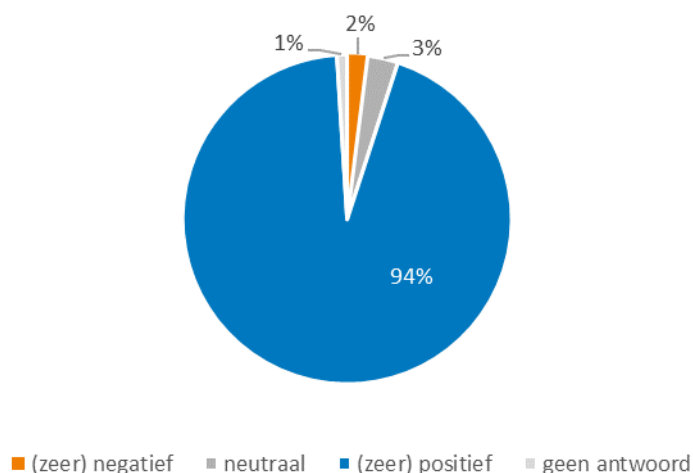

3. Mening over het Drentsche Aa-gebied

3.1 Aantrekkelijkheid gebied

Het Drentsche Aa-gebied wordt door bewoners over het algemeen erg positief ervaren (zie: *Figuur 10*). Een aanzienlijk deel van de bewoners (94%) denkt (zeer) positief over het gebied. Een beperkt deel van de bewoners denkt neutraal (3%) of (zeer) negatief (2%) over het gebied.

Hoe denkt u over het Drentsche Aa-gebied?

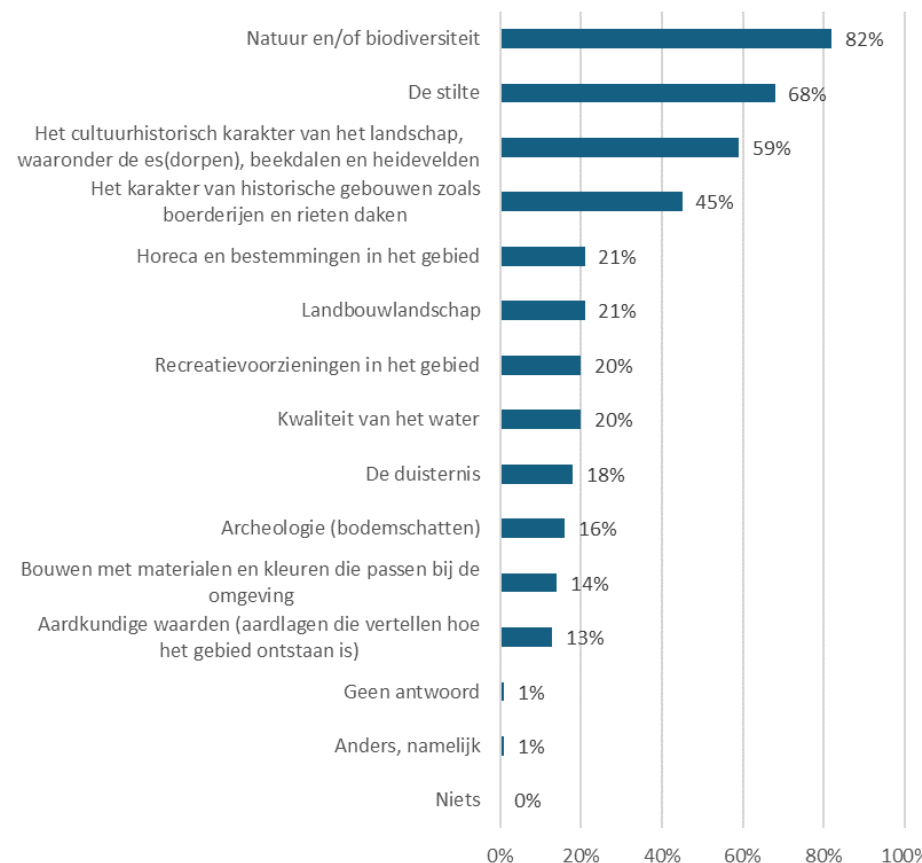

Figuur 10. Hoe denkt u over het Drentsche Aa-gebied? (n=726)

Wat het gebied volgens bewoners vooral aantrekkelijk maakt, is de natuur en biodiversiteit (82%), de stilte (68%), het cultuurhistorisch karakter van het landschap, waaronder de es(dorpen), beekdalen en heidevelden (59%) en het karakter van historische gebouwen zoals boerderijen en rieten daken (45%) (*figuur 11*). Ook zaken als het landbouwlandschap, horeca en bestemmingen in het gebied, de duisternis, archeologie, recreatievoorzieningen, kwaliteit van het water, het bouwen met materialen en kleuren die passen bij de omgeving en aardkundige

waarden worden door een groep bewoners aantrekkelijk gevonden. Bewoners geven bij 'anders, namelijk' de goede fiets- en wandelpaden aan.

Aantrekkelijkheid Drentsche Aa-gebied

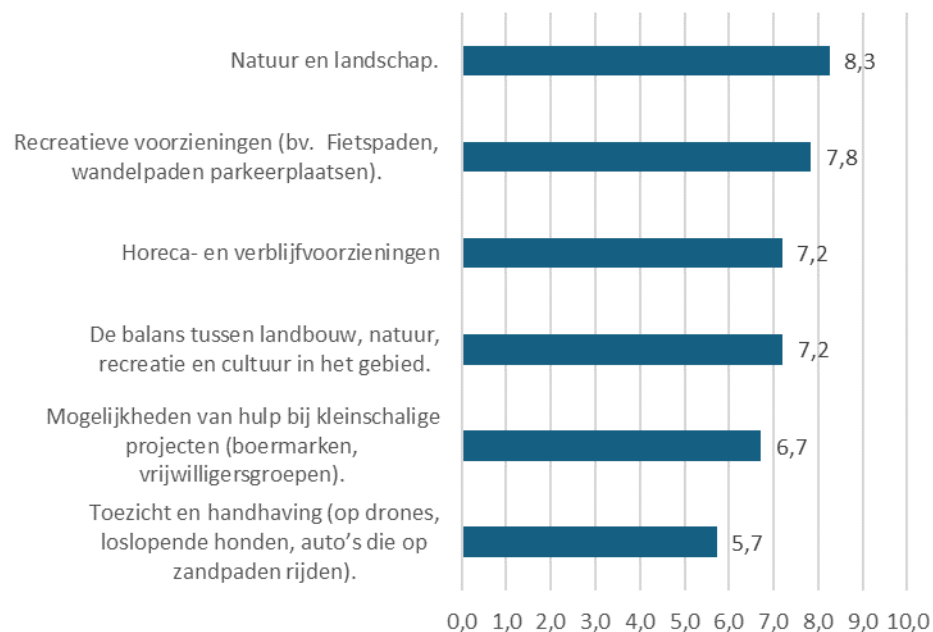

Figuur 11. Wat maakt het Drentsche Aa-gebied voor u aantrekkelijk? (n=725) Respondenten konden meerdere antwoorden geven

Wanneer respondenten een rapportcijfer mogen geven aan verschillende aspecten van het Drentsche Aa-gebied, krijgt de natuur en het landschap het hoogste cijfer (8,3) (zie: *Figuur 12 op de volgende pagina*). Ook recreatieve voorzieningen krijgen

een relatief hoog cijfer (7,8). Horeca- en verblijfvoorzieningen, de balans tussen landbouw, natuur, recreatie en cultuur in het gebied, en mogelijkheden voor hulp bij kleinschalige projecten (boermarkten, vrijwilligersgroepen) hebben een gemiddeld cijfer van rond de 7. Toezicht en handhaving (op drones, loslopende honden, auto's die op zandpaden rijden) krijgt een relatief laag cijfer (5,7).

Rapportcijfer aspecten Drentsche Aa-gebied

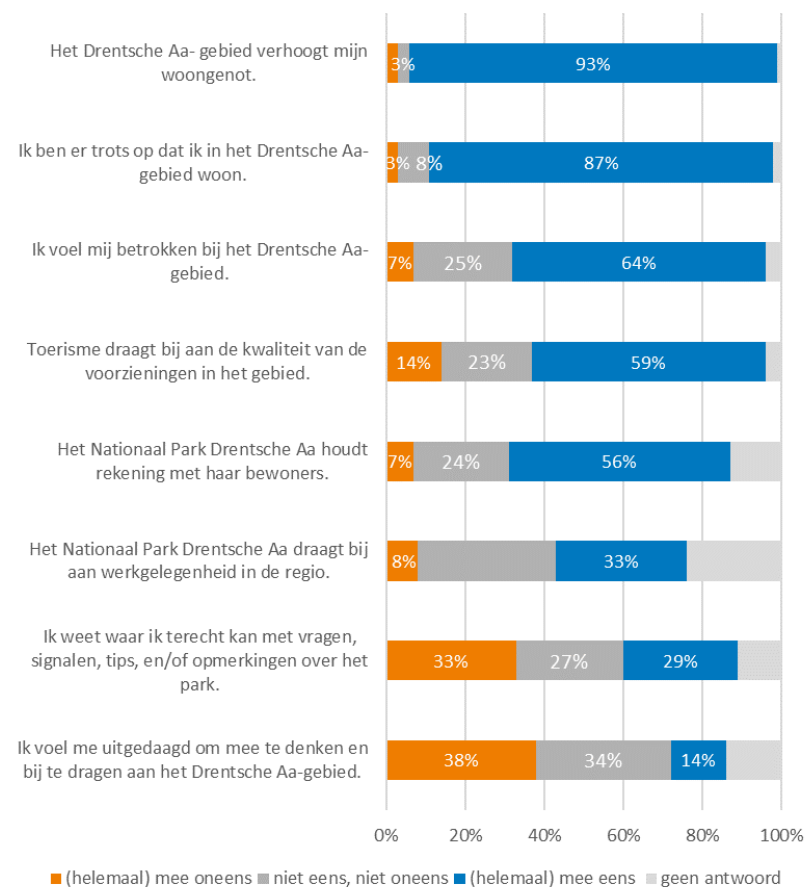
Figuur 12. Gemiddelde rapportcijfer voor verschillende aspecten van het Drentsche Aa-gebied (n=340-718) Respondenten konden een cijfer tussen de 1 en 10 geven, waarbij 1 = zeer ontevreden, 10 = zeer tevreden

3.2 Betrokkenheid bewoners bij het gebied

Bewoners van het Drentsche Aa-gebied zijn ook gevraagd naar hun houding ten opzichte van verschillende aspecten van het gebied. Hieruit wordt duidelijk dat een grote meerderheid (93%) van de bewoners vindt dat het Drentsche Aa-gebied hun woongenot verhoogt en een groot deel (87%) van de bewoners trots is op dat ze

wonen in het Drentsche Aa-gebied (zie: *Figuur 13*). Ook geeft bijna twee derde (64%) van de bewoners aan zich betrokken te voelen bij het Drentsche Aa-gebied. Een beperkt deel (14%) van de bewoners geeft aan zich uitgedaagd te voelen om mee te denken en bij te dragen aan het Drentsche Aa-gebied.

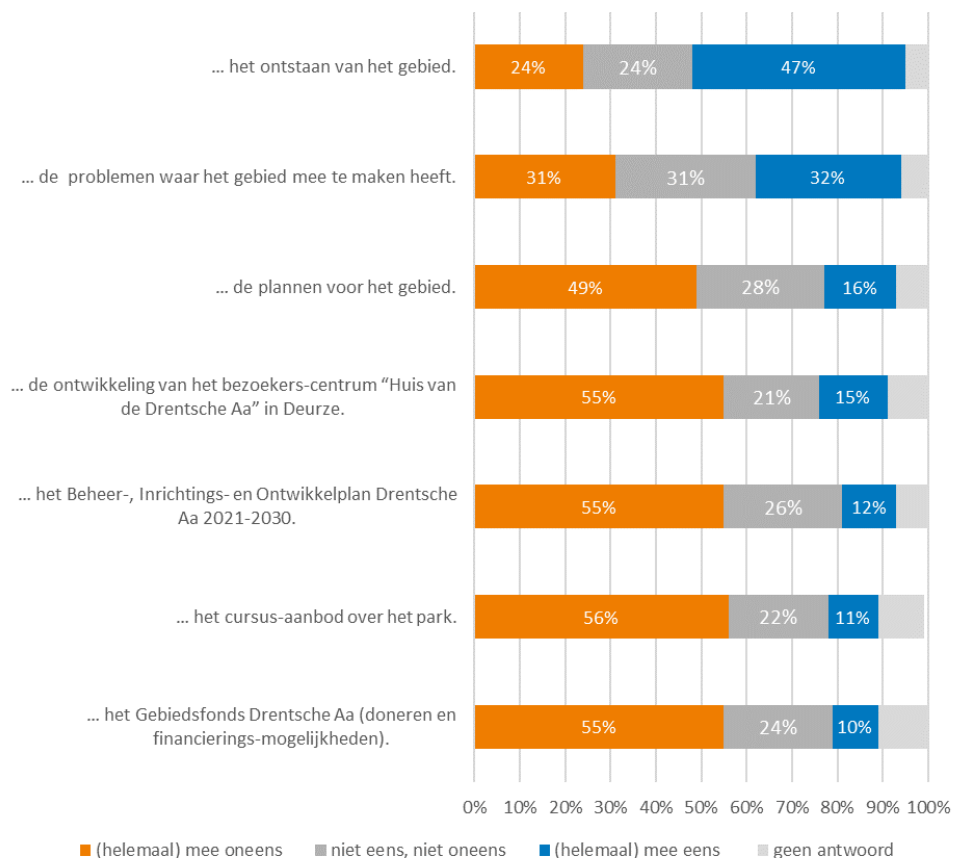
Houding t.a.v. Drentsche Aa-gebied

Figuur 13. Antwoorden op stellingen met betrekking tot houding t.o.v. het Drentsche Aa-gebied, uitgesplitst naar verschillende uitspraken (n=709)

Verder blijken bewoners over het algemeen in verschillende mate op de hoogte te zijn van verschillende ontwikkelingen en omstandigheden van het gebied (zie: *Figuur 14*). Bijna de helft (47%) van de bewoners is goed op de hoogte van het ontstaan van het gebied en bijna een derde (32%) van de problemen waar het gebied mee te maken heeft.

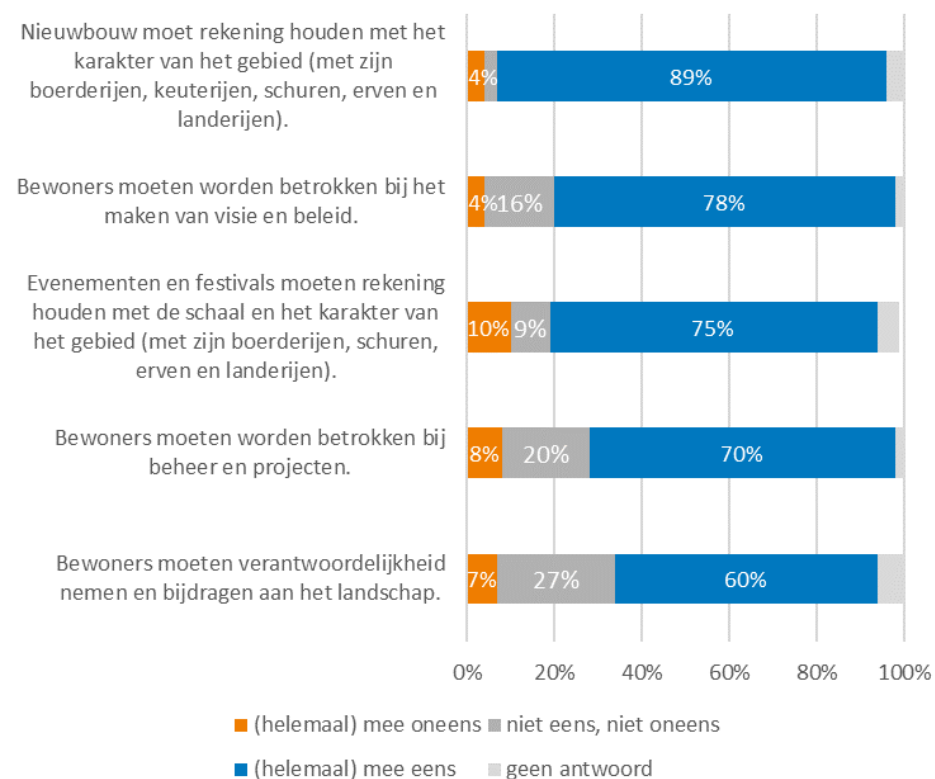
Ik ben goed op de hoogte van...

Figuur 14. Antwoorden op stellingen met betrekking tot het op de hoogte zijn van verschillende ontwikkelingen in het Drentsche Aa-gebied, uitgesplitst naar verschillende ontwikkelingen (n=701)

Een grote meerderheid (89%) van de bewoners is het er (helemaal) mee eens dat nieuwbouw rekening moet houden met het karakter van het gebied (zie: *Figuur 15*). Ook vindt bijna vier op de vijf bewoners (78%) dat ze betrokken moeten zijn bij het maken van visie en beleid. Verder is drie op de vier bewoners (75%) het er (helemaal) mee eens dat evenementen en festivals rekening moeten houden met de schaal en het karakter van het gebied. Ook vindt de meerderheid van de bewoners dat ze betrokken moeten worden bij beheer en projecten (70%), en dat bewoners verantwoordelijkheid moeten nemen en bij moeten dragen aan het landschap van het gebied (60%).

Betrokkenheid bewoners

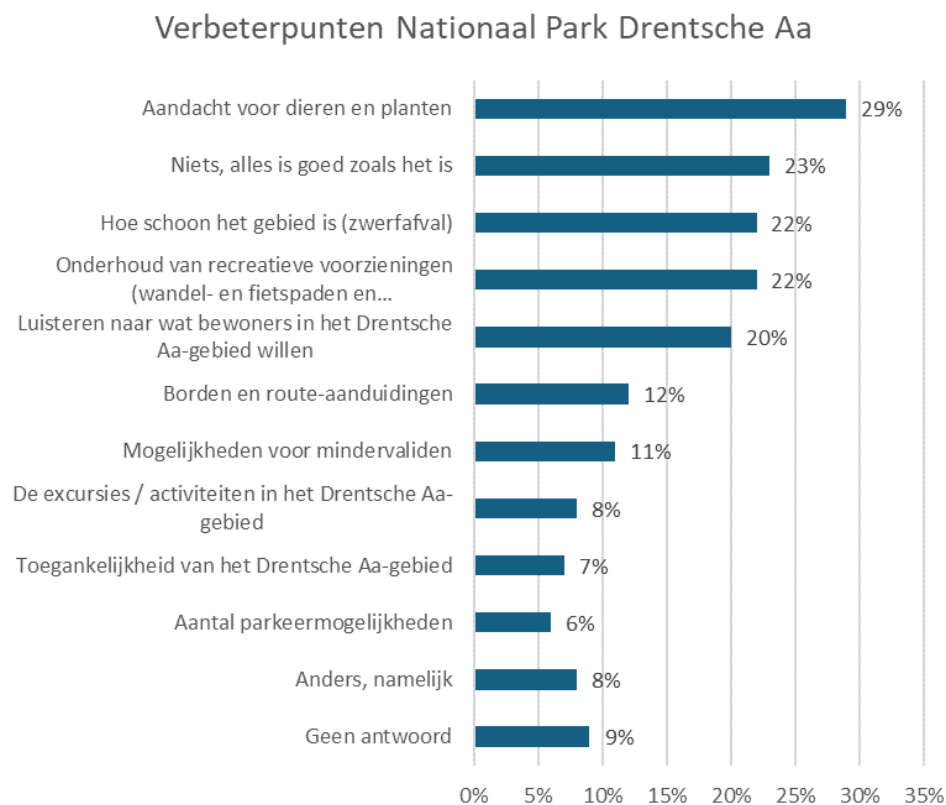

Figuur 15. Antwoorden op stellingen met betrekking tot de rol van bewoners, nieuwbouw en cultuur in het Drentsche Aa-gebied, uitgesplitst naar verschillende uitspraken (n=696)

3.3 Verbeterpunten en goede punten in het gebied

Bijna een kwart (23%) van de bewoners geeft aan dat alles goed is zoals het is in het gebied. Ten aanzien van verbeterpunten in het Nationaal Park Drentsche Aa wordt aandacht voor dieren en planten door ongeveer drie op de tien (29%) bewoners genoemd (zie: *Figuur 16*). Verder wordt door bewoners met name hoe schoon het gebied is (zwerfafval) (22%) en onderhoud van recreatieve voorzieningen (22%) als verbeterpunten genoemd. Eén op de vijf (20%) van de bewoners geeft aan dat luisteren naar wat bewoners in het Drentsche Aa-gebied willen beter moet.

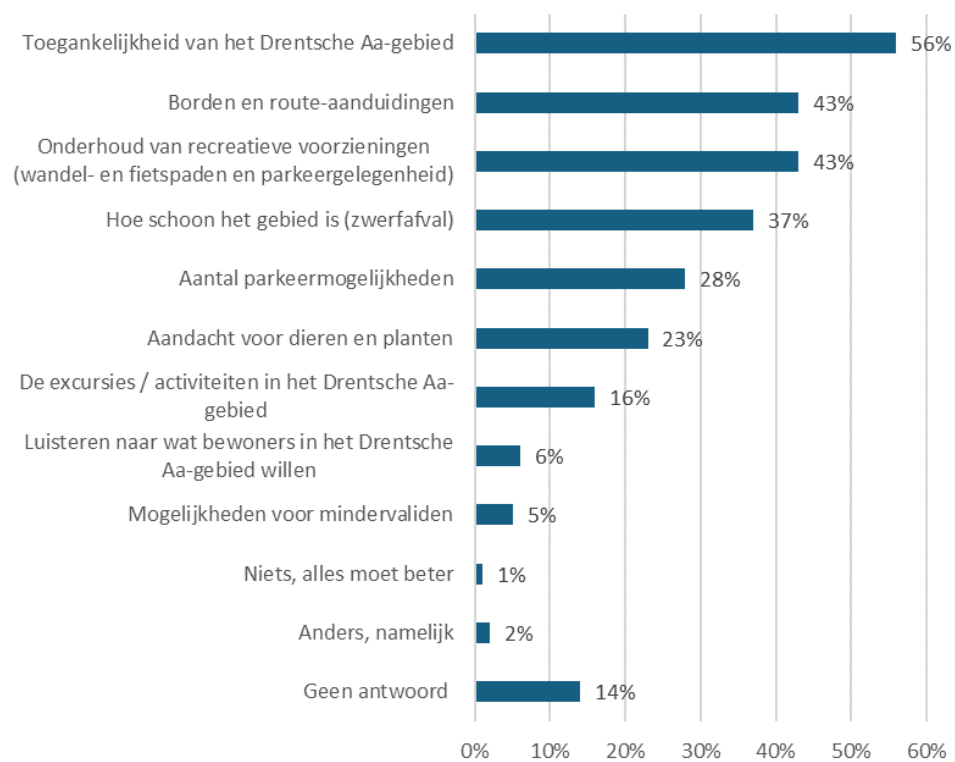

*Figuur 16. Wat zou volgens u beter moeten in het Nationaal Park Drentsche Aa? (n=694)
Respondenten konden meerdere antwoorden geven*

Bij de categorie 'anders, namelijk' hebben bewoners aangegeven dat meer controle en toezicht (en regels) moet plaatsvinden (wat overeenkomt met het rapportcijfer voor Toezicht en Handhaving in figuur 12), onder andere op loslopende honden en mountainbiken waar dit niet mag. Daarnaast wordt er last ervaren in het kruisen van paden van honden, mountainbikers, wandelaars en ruiters. Daarbij is de suggestie gegeven om betere zones te creëren bij de paden.

Bewoners konden naast verbeterpunten ook punten aangeven die volgens hen goed gaan in het Drentsche Aa-gebied. Een meerderheid (56%) van de bewoners noemt de toegankelijkheid van het gebied een goed punt (zie: *Figuur 17 op de volgende pagina*). Bewoners geven aan dat het goed gaat met de borden en route-aanduidingen (43%), het onderhoud van recreatieve voorzieningen (43%) en hoe schoon het gebied is (37%). Andere goede punten zijn onder andere het aantal parkeermogelijkheden, aandacht voor dieren en planten, en excursies en activiteiten in het gebied. Enkele bewoners benoemen bij de categorie 'anders, namelijk' dat ze over het algemeen tevreden zijn over het gebied.

Goede punten Drentsche Aa-gebied

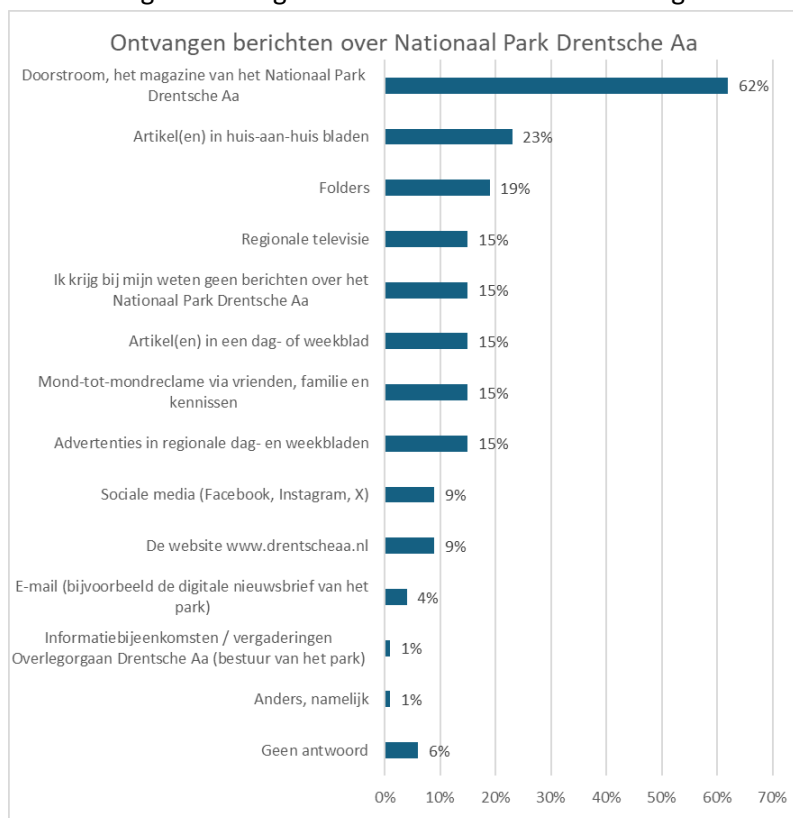

Figuur 17. Wat gaat volgens u goed in het Drentsche Aa-gebied? (n=692) Respondenten konden meerdere antwoorden geven

4. Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa

4.1 Ontvangen informatie

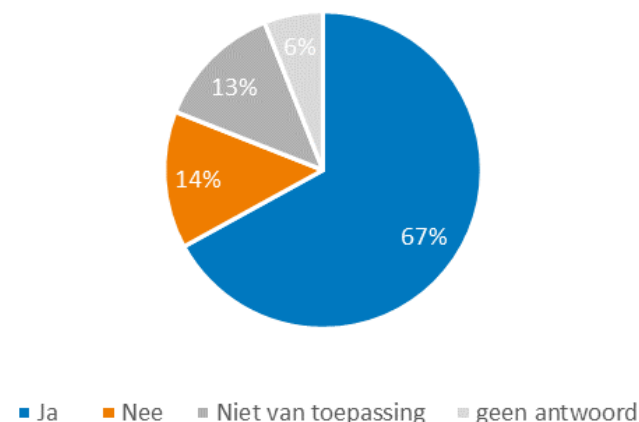
In 2023 hebben bewoners vooral berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa ontvangen via Doorstroom, het magazine van het park (62%) (zie: *Figuur 18*). Verder heeft een kleinere groep bewoners berichten ontvangen via artikel(en) in huis-aan-huis bladen (23%) en/of folders (19%). Het aandeel bewoners dat berichten via digitale kanalen in 2023 heeft ontvangen ligt lager: sociale media (9%), de website (9%), en e-mail (4%). Ruim één op de tien bewoners (15%) geeft aan naar eigen weten geen berichten te hebben ontvangen over het park.

Figuur 18. Op welke manieren heeft u in 2023 berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa ontvangen? (n=689) Respondenten konden meerdere antwoorden geven

Van de bewoners die aangeven berichten te hebben ontvangen over het Nationaal Park Drentsche Aa, is twee op de drie (67%) bewoners tevreden over de manier waarop ze op de hoogte zijn gehouden (zie: *Figuur 19*). Een beperkt deel van de bewoners van de groep die in 2023 berichten heeft ontvangen is hier niet tevreden over (14%).

Bent u tevreden over de manier waarop u op de hoogte bent gehouden?

Figuur 19. Bent u tevreden over de manier waarop u op de hoogte bent gehouden? (n=620) Respondenten die bij de vorige vraag "Ik krijg bij mijn weten geen berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa" hebben ingevuld, kregen deze vraag niet voorgelegd

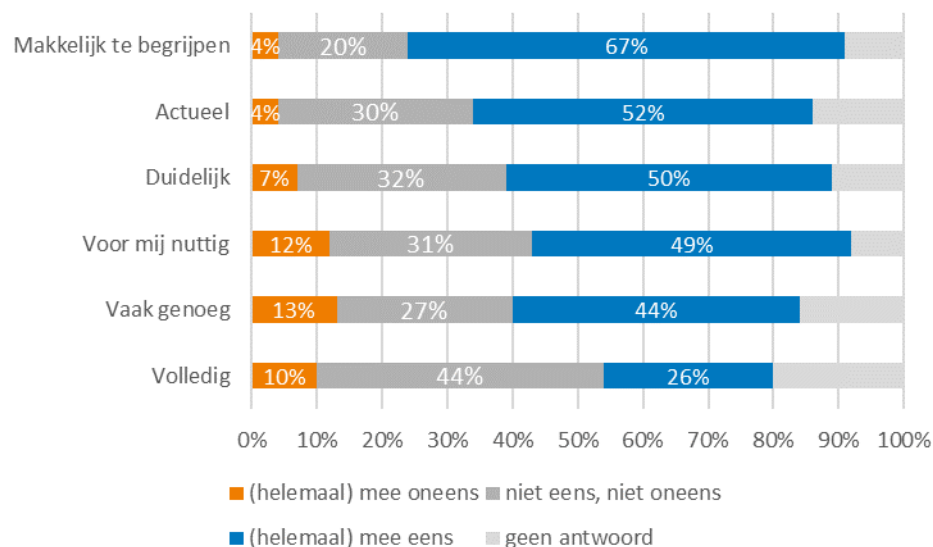
4.2 Kwaliteit en duidelijkheid communicatie

Wanneer bewoners die berichten ontvangen worden gevraagd naar verschillende aspecten van de communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa, blijkt dat zij die makkelijk te begrijpen vinden (67%) (zie: *Figuur 20 op de volgende pagina*). Ongeveer de helft van de bewoners is het er (helemaal) mee eens dat de communicatie actueel (52%), duidelijk (50%) en nuttig (49%) is. Ruim vier op de tien (44%) bewoners vindt dat de communicatie vaak genoeg is. Ongeveer een

kwart (26%) van de bewoners is het er (helemaal) mee eens dat de communicatie volledig is.

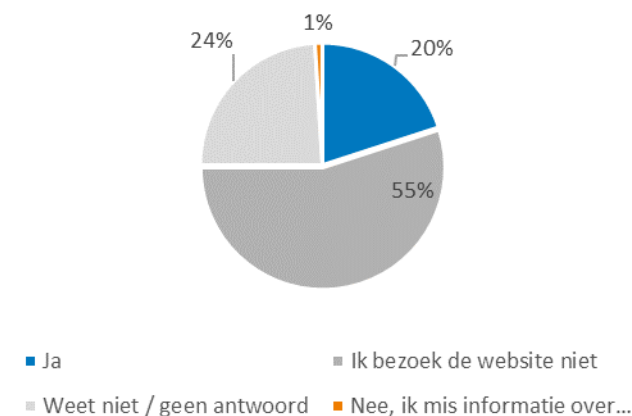
De communicatie van het Nationaal Park Drentsche Aa is...

Figuur 20. Antwoorden op stellingen met betrekking tot de communicatie van het Drentsche Aa-gebied, uitgesplitst naar verschillende aspecten (n=617)

Verder zijn de bewoners gevraagd of ze op de website van het Nationaal Park Drentsche Aa kunnen vinden wat ze zoeken. Meer dan de helft (55%) bezoekt de website niet. Eén op de vijf (20%) bewoners geeft aan op de website te kunnen vinden wat ze zoeken (zie: *Figuur 21*) terwijl bijna een kwart (24%) dit niet weet of geen antwoord heeft gegeven. Een zeer beperkte groep bewoners (1%) mist bepaalde informatie. Zo geven enkele bewoners aan informatie te missen over vacatures, mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen en missen ze diepgaande informatie, zoals informatie over de geschiedenis van het Drentsche Aa-gebied.

Kunt u op de website van Nationaal Park Drentsche Aa vinden wat u zoekt?

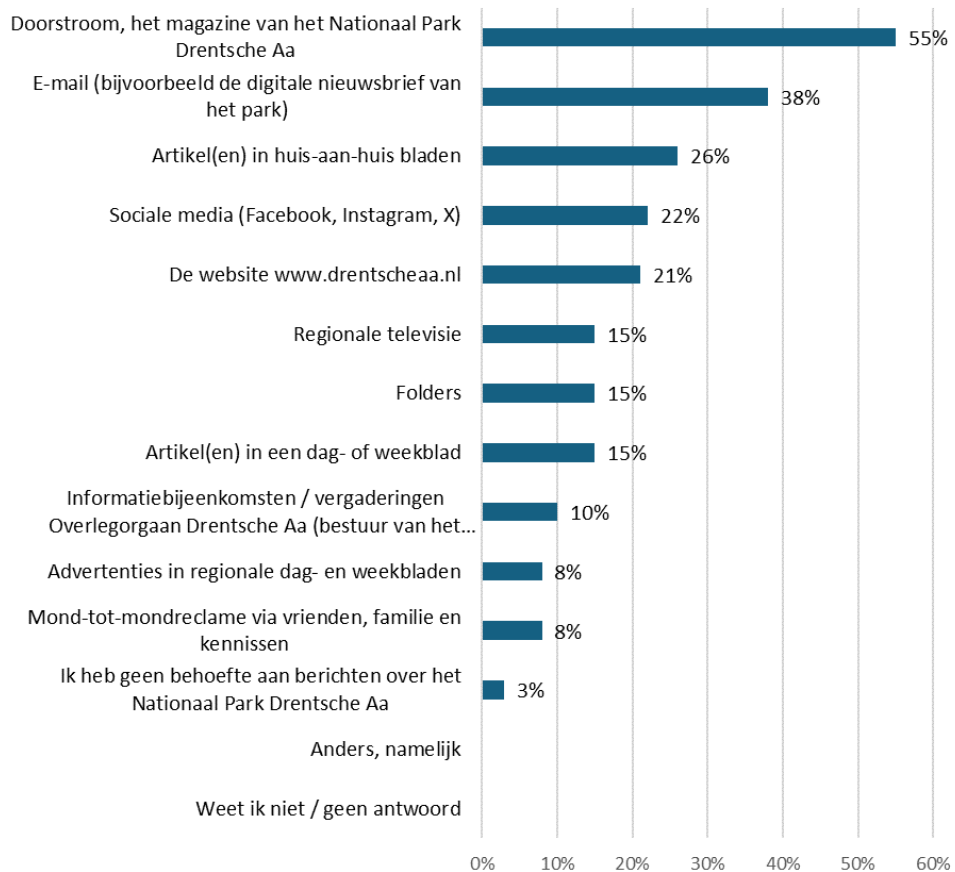

Figuur 21. Kunt u op de website van Nationaal Park Drentsche Aa (www.drentscheaa.nl) vinden wat u zoekt? (n=684)

4.3 Voorkeuren communicatie

Bewoners van het Drentsche Aa gebied zijn tevens gevraagd op welke manier zij geïnformeerd willen worden over het Nationaal Park Drentsche Aa. De voorkeur wordt het meest gegeven aan de Doorstroom (55%) (zie: *Figuur 22 op de volgende pagina*). Verder willen de bewoners graag geïnformeerd worden via de e-mail (38%), artikelen in huis-aan-huis bladen (26%), sociale media (22%) en de website (21%).

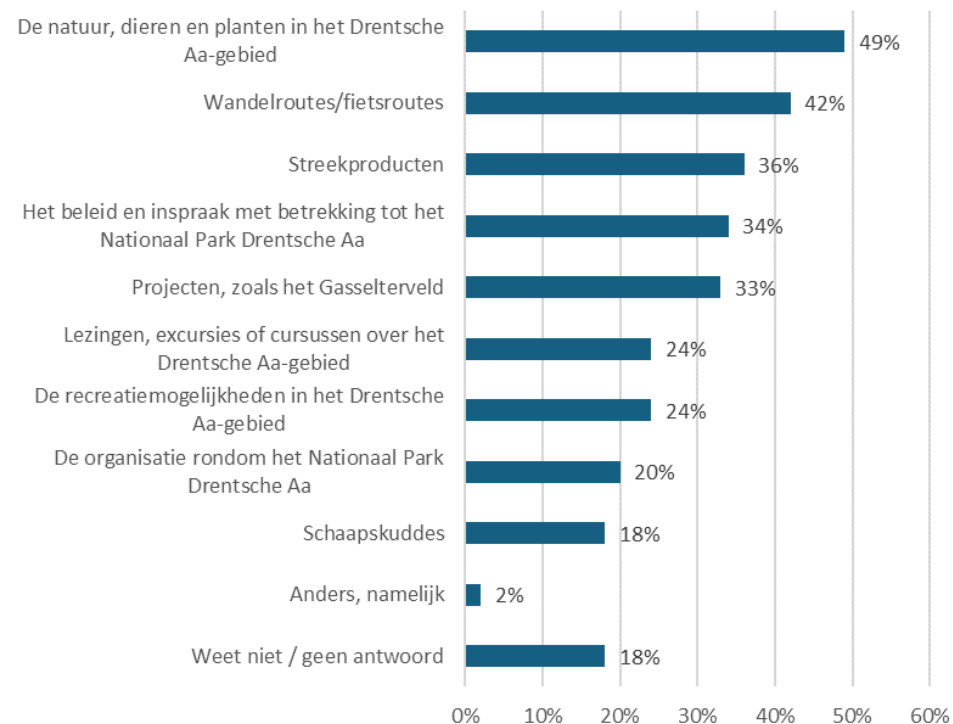
Voorkeur ontvangen van informatie via...

Figuur 22. Op welke manier zou u bij voorkeur geïnformeerd willen worden over het Nationaal Park Drentsche Aa? Via ... (n=684) Respondenten konden meerdere antwoorden geven

Onderwerpen waarover bewoners vooral meer zouden willen weten zijn de natuur, dieren en planten in het Drentsche Aa-gebied (49%), wandel- en fietsroutes (42%), streekproducten (36%), beleid en inspraak met betrekking tot het gebied (34%) en projecten, zoals het Gasselterveld (33%) (zie: *Figuur 23*).

Over welke onderwerpen wilt u meer weten?

Figuur 23. Over welke onderwerpen wilt u meer weten van het Nationaal Park Drentsche Aa? (n=683) Respondenten konden meerdere antwoorden geven

5. Reacties van bewoners op het Nationaal Park Drentsche Aa

Aan het einde van de vragenlijst is via open vragen bewoners de gelegenheid gegeven om ideeën en projectvoorstellen voor het gebied te doen, en vragen en opmerkingen over het gebied te plaatsen.

Bijna een vijfde van de bewoners (18,4%) heeft gereageerd op de open vraag over ideeën of projectvoorstellen voor het gebied. Uit de reacties blijkt dat er verschillende invalshoeken en meningen over het gebied zijn, bijvoorbeeld over het organiseren van activiteiten, recreatie, behoud van natuur, rust en landbouw in het gebied.

Bijna een kwart (24,3%) van de respondenten heeft gebruik gemaakt van de vrije ruimte voor vragen en opmerkingen over het Drentsche Aa-gebied. Deze vragen en opmerkingen gaan vooral over hoe het gebied verbeterd kan worden, of geen verbetering behoeft.

De woorden/zinsdelen die het vaakst voorkomen in de open antwoorden van bewoners zijn weergegeven in een woordenwolk (zie: *figuur 24*). De grootte van het woord/zinsdeel geeft de frequentie aan waarin deze in de antwoorden van de bewoners voorkomt. Zo geven bewoners aan het Drentsche Aa-gebied als prachtig te ervaren en trots te zijn op het gebied. Ten aanzien van verbeteringen noemen ze (onderwerpen gerelateerd aan) onder andere toezicht en handhaving op gedragsregels en het juiste gebruik van het gebied. Bijvoorbeeld meer toezicht en geen loslopende honden.

Figuur 24. Wordenwolk op basis van de opmerkingen en vragen over het Drentsche Aa-gebied

6. Belangrijkste resultaten samengevat

In dit hoofdstuk vatten we de belangrijkste resultaten samen onder de drie thema's van de vragenlijst.

6.1 Gebruik van het Drentsche Aa-gebied

Het Drentsche Aa-gebied is in 2023 frequent gebruikt om eropuit te gaan door bewoners. Met name de eigen woonomgeving en een paar populaire gebieden worden genoemd. De meest populaire activiteiten zijn wandelen en fietsen. Een beperkt deel heeft in 2023 vaak drukte ervaren in het gebied, vooral waar bewoners zelf ook het meest eropuit gaan. Een meerderheid heeft in 2023 streekproducten uit het gebied gekocht, het gaat dan vooral om zuivel en vlees.

6.2 Mening over het Drentsche Aa-gebied

Bewoners zijn erg positief over het Drentsche Aa-gebied. De natuur en biodiversiteit, de stilte en het (cultuur)historisch karakter van het landschap en gebouwen zijn aantrekkelijke aspecten. Bewoners zijn minder positief over toezicht en handhaving. De meeste bewoners vinden dat bewoners betrokken moeten worden bij het gebied. Een deel zegt niet te weten waar ze terecht kunnen, en/of voelt zich niet uitgedaagd om mee te denken/ bij te dragen.

6.3 Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa

Bewoners hebben in 2023 vooral berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa ontvangen via drukwerk (Doorstroom, artikelen in bladen en folders). Het merendeel is tevreden over de communicatie. Naast drukwerk wordt voorkeur uitgesproken voor digitale communicatie waaronder e-mail, sociale media en de website. Meer dan de helft van de bewoners bezoekt de website (nog) niet. Bewoners geven aan meer te willen weten over de natuur, wandel- en fietsroutes en streekproducten in het gebied.

Bijlagen

Bijlage I – vragenlijst

VRAGENLIJST “BEWONERSONDERZOEK NATIONAAL PARK DRENTSCHE AA”

Welkom!

Fijn dat u wilt deelnemen aan het bewonersonderzoek over Het Nationaal Park Drentsche Aa. In het onderzoek staan een aantal vragen centraal. Bijvoorbeeld: Hoe vaak en waarvoor gebruiken bewoners het Drentsche Aa-gebied? Wat vinden bewoners van (de communicatie over) het Nationaal park? Wat is de behoefte van bewoners in het gebied?

De vragenlijst bestaat uit vier delen:

- Deel 1: Gebruik van het Drentsche Aa-gebied.
- Deel 2: Uw mening over het Drentsche Aa-gebied.
- Deel 3: Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa.
- Deel 4: Vragen over uzelf.

In totaal bestaat de vragenlijst uit 23 vragen en een aantal afsluitende vragen over uzelf. Deze afsluitende vragen gebruiken we om de antwoorden van verschillende groepen met elkaar te vergelijken. Lees de vragen rustig door en geef het antwoord dat het eerst bij u opkomt. Het duurt ongeveer 10 tot 15 minuten om de vragenlijst in te vullen. U kunt de vragenlijst tot 11 maart 2024 invullen.

Uw antwoorden worden tijdens het invullen automatisch opgeslagen. U kunt gerust teruggaan naar de "vorige" pagina. De antwoorden die u al heeft ingevuld blijven staan. Ook kunt u de vragenlijst afsluiten en op een ander moment doorgaan met invullen.

Anonimiteit:

Uw antwoorden worden op een anonieme manier verwerkt. De resultaten zijn niet te herleiden tot individuele personen. We kunnen niet zien welke antwoorden van u zijn.

Vragen over de vragenlijst:

Voor (technische/digitale) vragen of problemen bij het invullen van de vragenlijst kunt u contact opnemen met Trendbureau Drenthe via het telefoonnummer: 050-5770101. Dit kan alleen tijdens werktijden (tussen 08:30 en 17:00).

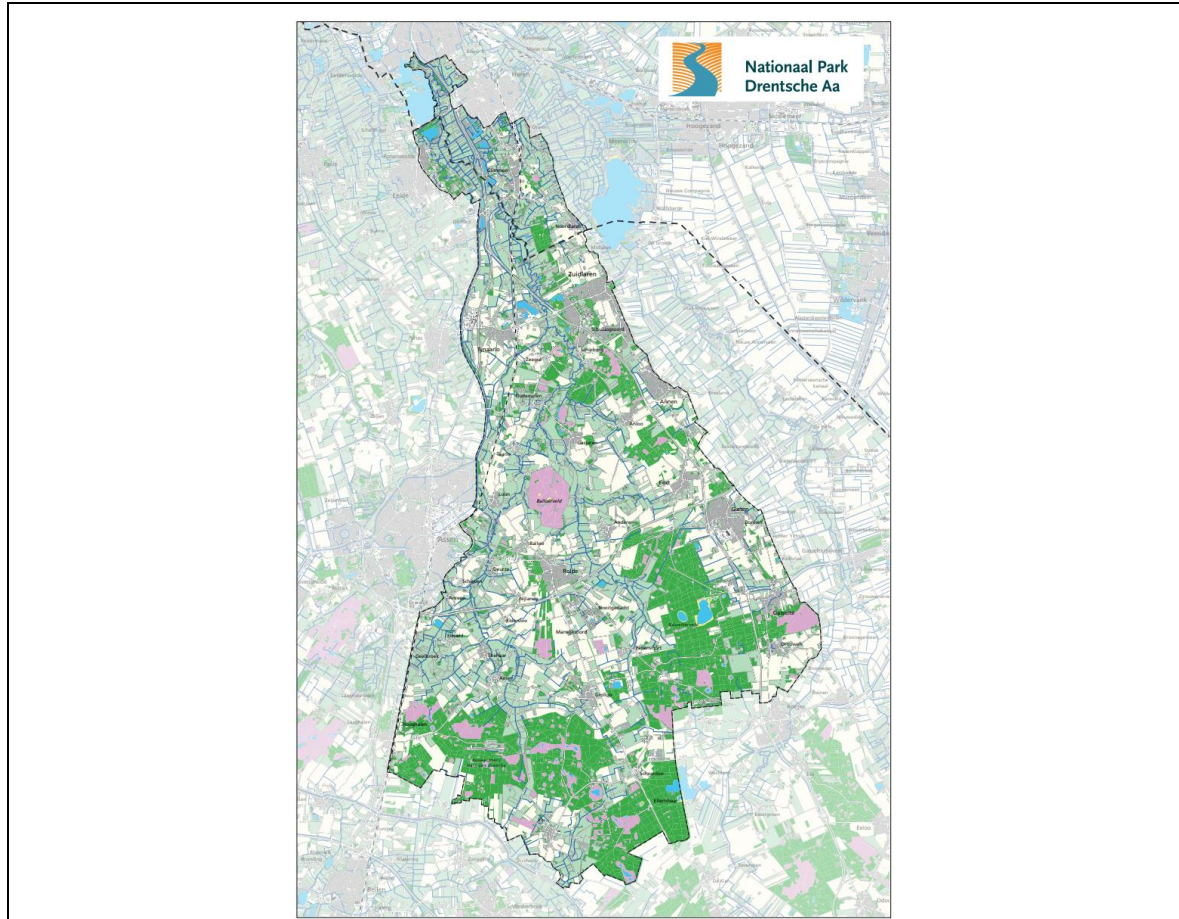
Let op:

Sommige webbrowsers (Google Chrome, Microsoft Edge en Apple Safari) hebben een automatische tekstvertaling aan staan. Dit leidt soms tot een onjuiste weergave van de tekst in de vragenlijst. Ziet u opvallende fouten in de tekst van deze vragenlijst, controleer dan de instellingen van uw webbrowser. Zet bij voorkeur "Automatisch vertalen" uit en kies voor "Origineel bekijken".

Klik op 'volgende' om met de vragenlijst te beginnen.

DEEL 1: Gebruik van het Drentsche Aa-gebied

We beginnen met een aantal vragen over uw gebruik van het Drentsche Aa-gebied (zie kaart).

1. Hoe vaak bent u in 2023 eropuit gegaan in het Nationaal Park Drentsche Aa?

Dagelijks	Minstens 1x per week, maar niet dagelijks	Minstens 1x per maand, maar niet wekelijks	Minder dan 1x per maand	Nooit → naar vraag 7	Geen antwoord
☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. In welke gebieden van het Drentsche Aa-gebied bent u in 2023 het meest eropuit gegaan?

Maximaal drie antwoorden mogelijk

- Elperstroom
- Bossen bij Schoonloo
- Bossen bij Grolloo / Vlonderpad door Grollooërveen
- Omgeving Herinneringscentrum Kamp Westerbork / Uitkijktoren Holmers Halckenbroek
- Groote Zand bij Hooghalen
- Rondwandeling Acht van Amen

- Boomkroonpad met informatiecentrum
- Drouwenezand met aardkundig monument
- Gasselterveld / bossen bij Gieten
- Deurzerdiep / Kampsheide - Tumulibos
- Ballooërveld
- Evertsbosch nabij Anloo met pinetum
- Gasterse Duinen / Oudemolen
- Siepelveen en Zeegserduinen
- Anlooërdiepje nabij Anloo
- Archeologisch reservaat De Strubben - Kniphorstbosch
- Belvédère Kymmelsberg
- Wedbroeken nabij Tynaarlo
- Vijftig Bunder / Noordlaarderbosch
- Landgoederengordel Eelde - Paterswolde
- Friescheveen met vogelkijkhut / Meerweg / Lappenvoort
- Het buitengebied
- Mijn directe woonomgeving
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

3. Welke activiteiten heeft u in 2023 ondernomen in het Drentsche Aa-gebied?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- Wandelen
- Hardlopen
- Fietsen
- Mountainbiken en/of All Terrain Biken (ATB)
- Hond uitlaten
- Paardrijden
- Vogels kijken
- Evenementen bijwonen
- Bestemmingsbezoek (zoals horeca of museum bezoeken)
- Kamperen/overnachten
- Zwemmen (in een zwemplas)
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

4. Hoe vaak heeft u in 2023 drukte ervaren in het Drentsche Aa-gebied?

Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Altijd	<i>Geen antwoord</i>
→ naar vraag 6					
☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. In welke gebieden van het Drentsche Aa-gebied heeft u in 2023 de meeste drukte ervaren?

Maximaal drie antwoorden mogelijk

- Elperstroom
- Bossen bij Schoonloo

- Bossen bij Grolloo / Vlonderpad door Grollooërveen
- Omgeving Herinneringscentrum Kamp Westerbork / Uitkijktoren Holmers Halckenbroek
- Groote Zand bij Hooghalen
- Rondwandeling Acht van Amen
- Boomkroonpad met informatiecentrum
- Drouwenerzand met aardkundig monument
- Gasselterveld / bossen bij Gieten
- Deurzerdiep / Kampsheide - Tumulibos
- Ballooërveld
- Evertsbosch nabij Anloo met pinetum
- Gasterse Duinen / Oudemolen
- Siepelveen en Zeegserduinen
- Anlooërdiepje nabij Anloo
- Archeologisch reservaat De Strubben - Kniphorstbosch
- Belvédère Kymmelsberg
- Wedbroeken nabij Tynaarlo
- Vijftig Bunder / Noordlaarderbosch
- Landgoederengordel Eelde - Paterswolde
- Friescheveen met vogelkijkhut / Meerweg / Lappenvoort
- Het buitengebied
- Mijn directe woonomgeving
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

6. Welke georganiseerde activiteiten heeft u in 2023 ondernomen in het Nationaal Park Drentsche Aa? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Ik heb geen georganiseerde activiteiten ondernomen in 2023 <geen andere antwoordopties aankruisen>
- Deelgenomen aan de World Clean up Day en/of Landelijke Opschoondag. *Dit zijn jaarlijkse wereldwijde burgeracties om zwerfvuil op te ruimen.*
- Deelgenomen aan de Landelijke natuurwerkdag. *Dit is een dag waarop vrijwilligers onder deskundige leiding natuurbeheerwerk verrichten in het landschap.*
- Gastheerschapscursus gevolgd over het park. *Dit is een opleiding met 4 bijeenkomsten en een excursie*
- Deelgenomen aan een excursie van de Nationaal Park Gidsen
- Ik ben ambassadeur van het park
- Ik ben donateur van het Gebiedsfonds Drentsche Aa. *Dit is een fonds dat iedereen de kans biedt om een steentje bij te dragen aan de ontwikkeling van het gebied.*
- Bewonersdag(en) bijgewoond, inclusief een georganiseerde tocht door het Drentsche Aa-gebied met informatie over het landschap, natuur en cultuur(historie).
- Vrijwillig klussen uitgevoerd of (natuur)beheerders meegeholpen in het gebied.
- Met lokale vrijwilligersgroepen landschapsonderhoud uitgevoerd.
- Eigen kennis ingebracht bij projecten in het gebied
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

7. In hoeverre heeft u behoefte om in 2024 via onderstaande activiteiten bij te dragen aan het Drentsche Aa-gebied?

	Helemaal geen behoefte	Geen behoefte	Neutraal	Enige behoefte	Veel behoefte	Geen antwoord
Deelnemen aan World Clean up Day 2024 en/of Landelijke Opschoondag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelnemen aan de Landelijke natuurwerkdag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gastheercursus volgen over het park	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelnemen aan excursies van de Nationaal Park Gidsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ambassadeur worden van het park	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Donateur worden van het Gebiedsfonds Drentsche Aa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelnemen aan bewonersdagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vrijwillig klussen uitvoeren of (natuur)-beheerder meehelpen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelnemen aan vrijwilligersgroep voor landschaps-onderhoud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eigen kennis inbrengen bij projecten in het gebied	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Welke streekproducten uit het Drentsche Aa-gebied heeft u in 2023 gekocht? Meerdere antwoorden mogelijk

In het Drentsche Aa-gebied worden streekproducten geproduceerd en verkocht. De weg tussen voedsel en consument is daarmee zo kort mogelijk. Boeren, ondernemers en horeca zijn hierdoor aan elkaar verbonden.

- Ik heb in 2023 geen streekproducten gekocht
- Brood (Dubbel Drents broden)
- Zuivel (Kaas, Yoghurt, IJs)
- Groente (Asperges, Aardappelen)
- Vlees (Droge worst)
- Delicatessen (Koolzaadolie, Boekweitmeel)
- Dranken (Bier, Fruitsappen)
- Geen antwoord
- Anders, namelijk: <open invoer>

DEEL 2: Uw mening over het Drentsche Aa-gebied

In dit deel van de vragenlijst stellen we u vragen over wat u van het Drentsche Aa-gebied vindt.

9. Hoe denkt u over het Drentsche Aa-gebied?

Zeer negatief	Negatief	Neutraal	Positief	Zeer positief	Geen antwoord
☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Wat maakt het Drentsche Aa-gebied voor u aantrekkelijk? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Niets <geen andere antwoordopties aankruisen>
- De stilte
- De duisternis
- Natuur en/of biodiversiteit
- Kwaliteit van het water
- Landbouwlandschap
- Aardkundige waarden (aardlagen die vertellen hoe het gebied ontstaan is)
- Archeologie (bodemschatten)
- Het cultuurhistorisch karakter van het landschap, waaronder de es(dorpen), beekdalen en heidevelden
- Het karakter van historische gebouwen zoals boerderijen en rieten daken
- Bouwen met materialen en kleuren die passen bij de omgeving
- Horeca en bestemmingen in het gebied
- Recreatievoorzieningen in het gebied
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

11. Welk cijfer geeft u de volgende aspecten van het Drentsche Aa-gebied?

Geeft u alstublieft een rapportcijfer tussen de 1 en 10. Het cijfer 1 staat voor dat u zeer ontevreden over het aspect bent en het cijfer 10 voor dat u er zeer tevreden over bent.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Geen antwoord
Natuur en landschap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De balans tussen landbouw, natuur, recreatie en cultuur in het gebied	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Recreatieve voorzieningen (bv. fietspaden, wandelpaden parkeerplaatsen).	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Horeca- en verblijfvoorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toezicht en handhaving (op drones, loslopende honden, auto's die op zandpaden rijden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mogelijkheden van hulp bij kleinschalige projecten (boermarkten, vrijwilligersgroepen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet eens, niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen antwoord
Het Nationaal Park Drentsche Aa houdt rekening met haar bewoners.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel mij betrokken bij het Drentsche Aa- gebied.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het Drentsche Aa- gebied verhoogt mijn woongenot.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het Nationaal Park Drentsche Aa draagt bij aan werkgelegenheid in de regio.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Toerisme draagt bij aan de kwaliteit van de voorzieningen in het gebied.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik weet waar ik terecht kan met vragen, signalen, tips, en/of opmerkingen over het park.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me uitgedaagd om mee te denken en bij te dragen aan het Drentsche Aa-gebied.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben er trots op dat ik in het Drentsche Aa- gebied woon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken? Ik ben goed op de hoogte van ...

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet eens, niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen antwoord
... het ontstaan van het gebied	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... de problemen waar het gebied mee te maken heeft.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... de plannen voor het gebied	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... het Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelplan Drentsche Aa 2021-2030 (BIO-plan)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

... de ontwikkeling van het bezoekers-centrum " Huis van de Drentsche Aa " in Deurze	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... het Gebiedsfonds Drentsche Aa (doneren en financierings-mogelijkheden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... het cursus-aanbod over het park	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet eens, niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen antwoord
Nieuwbouw moet rekening houden met het karakter van het gebied (met zijn boerderijen, keuterijen, schuren, erven en landerijen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evenementen en festivals moeten rekening houden met de schaal en het karakter van het gebied (met zijn boerderijen, schuren, erven en landerijen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken?

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet eens, niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen antwoord
Bewoners moeten worden betrokken bij het maken van visie en beleid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bewoners moeten worden betrokken bij beheer en projecten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bewoners moeten verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan het landschap	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Wat zou volgens u beter moeten in het Nationaal Park Drentsche Aa?

Meerdere antwoorden mogelijk

- Niets, alles is goed zoals het is <geen andere antwoordopties aankruisen>
- Onderhoud van recreatieve voorzieningen (wandel- en fietspaden en parkeergelegenheid)
- Borden en route-aanduidingen
- Hoe schoon het gebied is (zwerfafval)
- Toegankelijkheid van het Drentsche Aa-gebied

- Luisteren naar wat bewoners in het Drentsche Aa-gebied willen
- De excursies / activiteiten in het Drentsche Aa-gebied
- Aandacht voor dieren en planten
- Mogelijkheden voor mindervaliden
- Aantal parkeermogelijkheden
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

17. Wat gaat volgens u goed in het Drentsche Aa-gebied?

Meerdere antwoorden mogelijk

- Niets, alles moet beter <geen andere antwoordopties aankruisen>
- Onderhoud van recreatieve voorzieningen (wandelen- en fietspaden en parkeergelegenheid)
- Borden en route-aanduidingen
- Hoe schoon het gebied is (zwerfafval)
- Toegankelijkheid van het Drentsche Aa-gebied
- Luisteren naar wat bewoners in het Drentsche Aa-gebied willen
- De excursies / activiteiten in het Drentsche Aa-gebied
- Aandacht voor dieren en planten
- Mogelijkheden voor mindervaliden
- Aantal parkeermogelijkheden
- Geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

DEEL 3: Communicatie over het Nationaal Park Drentsche Aa

In dit deel van de vragenlijst stellen we u vragen over de communicatie over het Drentsche Aa-gebied.

18. Op welke manieren heeft u in 2023 berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa ontvangen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Ik krijg bij mijn weten geen berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa <geen andere antwoordopties aankruisen> → **naar vraag 21**
- Folders
- Advertenties in regionale dag- en weekbladen
- Artikel(en) in een dag- of weekblad
- Artikel(en) in huis-aan-huis bladen
- Doorstroom, het magazine van het Nationaal Park Drentsche Aa
- Informatiebijeenkomsten / vergaderingen Overlegorgaan Drentsche Aa (bestuur van het park)
- Regionale televisie
- De website www.drentscheaa.nl
- Sociale media (Facebook, Instagram, X)
- E-mail (bijvoorbeeld de digitale nieuwsbrief van het park)
- Mond-tot-mondreclame via vrienden, familie en kennissen
- Weet ik niet
- Geen antwoord*

- Anders, namelijk: <open invoer>

19. Bent u tevreden over de manier waarop u in 2023 op de hoogte bent gehouden?

- Ja
 Nee
 Niet van toepassing
 Geen antwoord

20. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende uitspraken: De communicatie van het Nationaal Park Drentsche Aa is ...

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet eens, niet oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	Geen antwoord
Duidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Voor mij nuttig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Volledig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Makkelijk te begrijpen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Actueel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vaak genoeg	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Op welke manier zou u bij voorkeur geïnformeerd willen worden over het Nationaal Park Drentsche Aa? Via ... Meerdere antwoorden mogelijk

- Ik heb geen behoefte aan berichten over het Nationaal Park Drentsche Aa <geen andere antwoordopties aankruisen>
- Folders
- Advertenties in regionale dag- en weekbladen
- Artikel(en) in een dag- of weekblad
- Artikel(en) in huis-aan-huis bladen
- Doorstroom, het magazine van het Nationaal Park Drentsche Aa
- Informatiebijeenkomsten / vergaderingen Overlegorgaan Drentsche Aa (bestuur van het park)
- Regionale televisie
- De website www.drentscheaa.nl
- Sociale media (Facebook, Instagram, X)
- E-mail (bijvoorbeeld de digitale nieuwsbrief van het park)
- Mond-tot-mondreclame via vrienden, familie en kennissen
- Weet ik niet
- Geen antwoord
- Anders, namelijk: <open invoer>

22. Kunt u op de website van Nationaal Park Drentsche Aa (www.drentscheaa.nl) vinden wat u zoekt?

- Ik bezoek de website niet
- Ja
- Weet niet / geen antwoord

- Nee, ik mis informatie over <open invoer>

23. Over welke onderwerpen wilt u meer weten van het Nationaal Park Drentsche Aa?

Meerdere antwoorden mogelijk

- De natuur, dieren en planten in het Drentsche Aa-gebied
- Het beleid en inspraak met betrekking tot het Nationaal Park Drentsche Aa
- De recreatiemogelijkheden in het Drentsche Aa-gebied
- De organisatie rondom het Nationaal Park Drentsche Aa
- Lezingen, excursies of cursussen over het Drentsche Aa-gebied
- Projecten, zoals het Gasselterveld
- Wandelroutes/fietsroutes
- Schaapskuddes
- Streekproducten
- Weet niet / geen antwoord*
- Anders, namelijk: <open invoer>

DEEL 4: Vragen over uzelf

We willen graag weten hoe verschillende groepen bewoners denken over het Drentsche Aa-gebied. Daarom vragen we u enkele achtergrondkenmerken in te vullen. Uw gegevens worden anoniem verwerkt en uw antwoorden zijn niet herleidbaar naar uw persoon. We kunnen aan de antwoorden niet zien wie u bent.

A. Wat is uw geslacht? Maximaal één antwoord aankruisen.

- Man
- Vrouw
- Anders
- Zeg ik liever niet*

B. Wat is uw leeftijd? Maximaal één antwoord aankruisen.

- 16 t/m 19 jaar
- 20 t/m 24 jaar
- 25 t/m 29 jaar
- 30 t/m 34 jaar
- 35 t/m 39 jaar

- 40 t/m 44 jaar
- 45 t/m 49 jaar
- 50 t/m 54 jaar
- 55 t/m 59 jaar
- 60 t/m 64 jaar
- 65 t/m 69 jaar
- 70 t/m 74 jaar
- 75 t/m 79 jaar
- 80 t/m 84 jaar
- 85 t/m 89 jaar
- 90 t/m 94 jaar
- 95 jaar of ouder
- Zeg ik liever niet*

C. Wat zijn de vier cijfers van uw postcode?

--	--	--	--

Bijvoorbeeld: 9760

- Zeg ik liever niet*

Tot slot

D. Heeft u vragen of opmerkingen over het Drentsche Aa-gebied? Dan kunt u die hieronder kwijt.

E. Heeft u ideeën of projectvoorstellen voor het Drentsche Aa-gebied? Dan kunt u die hieronder kwijt. Deze ideeën geven we door aan de provincie.

F. Heeft u vragen of opmerkingen over de vragenlijst? Dan kunt u die hieronder kwijt.

We verloten jubileumboekjes ‘Blaauwe Dreum’ van het Nationaal Park Drentsche Aa onder de deelnemers van dit onderzoek.

G. Wilt u meedoen aan deze loting? Maximaal één antwoord aankruisen.

- Ja, ik wil kans maken op een jubileumboekje
- Nee, ik wil geen kans maken op een jubileumboekje → **EINDE VRAGENLIJST**

H. Als u één van de gelukkigen bent, krijgt u in maart het jubileumboekje. Wilt u het pakketje op naam ontvangen?

- Ja*, op de naam: <open invoer>
- Nee, ik wil dat het pakket zonder naam naar mijn adres wordt gestuurd.

* Door het invullen van uw eigen naam geeft u toestemming voor het verwerken van uw naam (persoonsgegevens) voor het doel van het verzenden van het jubileumboek. Uw naam wordt alleen voor dit doel gebruikt en wordt verwijderd zodra de verzending naar de winnaars heeft plaatsgevonden. Voor meer informatie leest u hier de privacyverklaring <https://cmostamm.nl/privacyverklaring>.

Bedankt!

Hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

Klik op ‘Einde’ om de vragenlijst af te sluiten.

Uw antwoorden zijn automatisch opgeslagen.

U bent klaar met het invullen van de vragenlijst.

U kunt de ingevulde vragenlijst in de bijgevoegde retourenvelop terugsturen. U hoeft geen postzegel te plakken.

Bijlage II – uitnodigingsbrief

<<Geadresseerde>>
<<Straatnaam>> <<huisnummer>><<huisletter>>
<<Postcode>> <<Woonplaats>>

Weiersstraat 1-E
9401 ET Assen
Laan Corpus den Hoorn 100-2
9728 JR Groningen
Postbus 2266
9704 CG Groningen

Email: info@trendbureaudrenthe.nl

www.trendbureaudrenthe.nl

Assen, <<datum verzending>> januari 2023

Uitnodiging: Doe mee aan het bewonersonderzoek Nationaal Park Drentsche Aa

Geachte bewoner van het Drentsche Aa-gebied,

In opdracht van de provincie Drenthe voert Trendbureau Drenthe een onderzoek uit onder bewoners van het Drentsche Aa-gebied. De provincie Drenthe is benieuwd naar uw ervaring met het Nationaal Park Drentsche Aa. We nodigen u uit om deel te nemen aan het onderzoek. U kunt mee doen door de online vragenlijst in te vullen. Dat duurt ongeveer 10 tot 15 minuten.

In het onderzoek staan een aantal vragen centraal. Bijvoorbeeld: Hoe vaak en waarvoor gebruiken bewoners het Drentsche Aa-gebied? Wat vinden bewoners van (de communicatie over) het Nationaal park? Wat is de behoefte van bewoners in het gebied?

Hoe doe ik mee?

U kunt de vragenlijst anoniem **digitaal** invullen.

- Ga naar: www.trendbureaudrenthe.nl/drentscheaa
- Of scan de QR-code op deze brief met uw telefoon.
- Vul uw code in om in te loggen. Uw code is <<Persoonlijke inlogcode>>

Voor wie is deze vragenlijst?

We nodigen 5.000 willekeurige huishoudens in het Drentsche Aa-gebied uit om mee te doen aan het onderzoek. Deze huishoudens zijn geselecteerd uit het adressenbestand van het magazine “Doorstroom”, de nieuwsbrief van het Nationaal Park Drentsche Aa. Uw huishouden is daar één van. We vragen of **maximaal één persoon uit uw huishouden, van tenminste 16 jaar of ouder** deze vragenlijst wil invullen.

Waarom meedoen?

Door deel te nemen aan het onderzoek kunt u uw mening geven over het Drentsche Aa-gebied. Zo heeft het Overlegorgaan Nationaal Park Drentsche Aa beter inzicht in de ervaringen en wensen van de bewoners van het gebied. Zij gebruiken deze informatie om bewoners in de toekomst beter te

informereren, te betrekken, en om vervolgstappen te bepalen voor de ontwikkeling van het gebied. Daarnaast verloten we onder de deelnemers *het jubileumboekje 'Blaauwe Dreum'*.

Hoe gaan wij om met uw informatie?

Trendbureau Drenthe verwerkt uw antwoorden vertrouwelijk en anoniem. We maken een overzichtelijk rapport van de resultaten, waarin niet te zien is welke antwoorden van u zijn. We delen dit rapport met het Overlegorgaan Nationaal Park Drentsche Aa. Voor meer informatie verwijzen we u graag naar de privacyverklaring op de website van CMO STAMM | Trendbureau Drenthe (<https://cmostamm.nl/privacyverklaring/>).

Vragen over de vragenlijst?

Voor (technische/digitale) vragen of problemen bij het invullen van de vragenlijst kunt u tijdens werktijden (tussen 09:00 en 17:00) contact opnemen met Trendbureau Drenthe, onderdeel van CMO STAMM, via het telefoonnummer: 050 - 577 01 01.

Alvast hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

Met vriendelijke groet,

Maurits Sijtstra en Jonne Thomassen
Onderzoekers Trendbureau Drenthe

Kees Folkertsma
Provincie Drenthe

Weierstraat 1E 9401 ET Assen
Laan Corpus den Hoorn 100-2 9728 JR Groningen
Postbus 2266 9704 CG Groningen
www.trendbureaudrenthe.nl

Trendbureau Drenthe is onderdeel van CMO STAMM